

Виступ голови ПМГУ О.Рябко на зустрічі з представниками ЕКП 02.10.2023 року

Агресор знищує нашу економіку, промислові підприємства, об'єкти соціальної інфраструктури, вбиває мирне населення. Це призводить до **знищення продуктивних та сталих робочих місць, втрати трудових ресурсів і відповідно членів Профспілки.**

Переважає більшість підприємств ГМК знаходиться в зоні активних бойових дій та регіонах, наближених до них, **виробничі потужності галузі сьогодні завантажені на 20-30% у порівнянні з довоєнним рівнем.**

Повністю знищено два найбільших українських металургійних комбінати в місті Маріуполі («Азовсталь» та комбінат імені Ілліча), які виробляли 30% українського металу.

Суттєво пошкоджено і повністю зупинено роботу найбільшого у Європі Авдіївського коксохімічного заводу, зупинено роботу Миколаївського глиноземного заводу, Запорізького залізорудного комбінату. Список можна довго продовжувати, але за браком часу я не буду цього робити.

Через війну в металургійній галузі знищено понад 40% робочих місць. Сьогодні велика кількість працюючих членів Профспілки не може сплачувати членські внески, оскільки частину працівників мобілізовано до Збройних сил України, з частиною – роботодавці призупиняють трудові відносини і не нараховують їм заробітну плату, частина – звільнилася і виїхала в безпечні місця. Це суттєво вплинуло на профспілкове членство, надходження внесків до профспілкового бюджету і наші можливості фінансово підтримувати членів Профспілки, які постраждали від війни.

Треба відзначити, що значна частина коштів Профспілки сьогодні витрачається на підтримку ЗСУ та волонтерську діяльність наших організацій.

З ініціативи роботодавців, без погодження із профспілками, зупиняється дія **окремих** положень колдоговорів (така можливість передбачена Законом №2136 «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану»). **Але на практиці зупиняється дія не окремих норм, а більшості положень колдоговорів.** Також законодавством суттєво обмежено права профспілок захищати трудові права працівників.

Війна – страшне лихо, вона несе смерть, біль і втрати. **У цій війні ми втрачаємо найцінніше – наш людський капітал.**

У 2015 році Міжнародна організація праці підготувала доповідь «Зайнятість і гідна праця в цілях забезпечення миру і життєстійкості: рекомендація 1944 року про зайнятість у період переходу від війни до миру», в якій акцентовано увагу на тому, що система трудового законодавства і регулювання питань праці часто стає однією з жертв кризових ситуацій, особливо в умовах воєнного стану, за яких права та інтереси працівників ігноруються та порушуються.

Ви добре знаєте, що в Україні і до війни не все було гаразд із правами працівників і профспілок. Низький рівень заробітних плат, але при цьому велика заборгованість з невиплаченої заробітної плати (в період війни вона збільшилась у рази), високий рівень виробничого травматизму (у рік на виробництві гинуло до 400 працівників), правовий нігілізм у сфері соціально-трудових відносин. І, не зважаючи на такий стан справ, влада наполегливо намагалась провести лібералізацію трудового законодавства. Тоді профспілки України стали на заваді реалізації антиробітничих ініціатив.

Війна посилює ці негативні процеси. Але ми віримо в нашу перемогу, яку здобудемо за допомоги наших союзників. Український народ дуже вам вдячний за вашу підтримку.

Згадана доповідь МОП була використана при підготовці Рекомендації МОП №205 (2017 р.) **«Про зайнятість і гідну працю в цілях забезпечення миру та створення потенціалу протидії для стратегічного реагування на соціально-економічні, гуманітарні, екологічні виклики і небезпеки».** Фактично вона є **ДОРОЖНЬОЮ КАРТОЮ дій соціальних партнерів для подолання наслідків воєнних конфліктів саме на основі соціального діалогу.** На жаль, наші владні структури цього не хочуть розуміти.

В країні не працює належним чином інститут соціального діалогу, на національному рівні нам так і не вдалося розблокувати роботу Національної тристоронньої соціально-економічної ради – головного майданчика соціального діалогу національного рівня. Хоча сторони роботодавців і профспілок докладають до цього максимум зусиль.

Переконаний, що ефективна робота цього майданчика дозволила б краще консолідувати суспільство у боротьбі з агресором, сприяла б виробленню рішень, необхідних для забезпечення в умовах воєнного стану роботи підприємств промислової сфери та збереження трудових ресурсів України, які будуть так нам необхідні у післявоєнний період відбудови країни.